

HK Kommunals uddannelsespolitik

Indledning

Flere af HK Kommunals medlemmer skal have uddannelse på et højere niveau. Af hensyn til den enkelte og dennes værdi på arbejdsmarkedet, af hensyn til kollegerne og arbejdspladsen og af hensyn til borgere og virksomheder og den service, de får i kommunen eller regionen.

Økonomien strammer. Færre skal servicere flere, og de flere har store krav og forventninger til den offentlige service. Og det eneste konstante – det er forandringen.

Digitalisering og digitale selvbetjeningsløsninger for borgere og virksomheder, hyppig omorganisering og flydende faggrænser, et tættere samarbejde med private virksomheder og større inddragelse af civilsamfundet er alt sammen noget, der er i fuld gang og med stadig højere fart.

Udviklingen stiller store krav til medarbejderne og deres kompetencer. Og de ambitiøse mål for udviklingen af den offentlige sektor må understøttes af et ambitiøst uddannelsesprogram, der omfatter både grunduddannelser samt efter- og videreuddannelser.

HK Kommunal anerkender målsætningerne om, at alle unge skal have en ungdomsuddannelse, og vi erkender at vi også har et stort socialt og samfundsmæssigt medansvar for at nå målet. Det er samtidig væsentligt at uddannelserne målrettet den offentlige administration er af høj kvalitet.

Uddannelse gavner den enkelte og fællesskabet – i hverdagen, på arbejdspladsen og i samfundet.

Derfor arbejder HK Kommunal for

- at grunduddannelser og videreuddannelser inden for overenskomstområdet opleves som værende attraktive, relevante og af høj kvalitet af både uddannelsessøgende og arbejdsgivere
- at ufaglærte inden for området løftes til faglært niveau
- at minimum 10 % af medlemmerne er i gang med kompetencegivende efter- og videreuddannelse
- at minimum 65 % af medlemmerne har en uddannelse på akademniveau ved udgangen af 2015
- at minimum 15 % af medlemmerne har en fuld diplomuddannelse og at 35 % har påbegyndt en diplomuddannelse ved udgangen af 2015
- at alle ledere med personaleansvar gennemfører en ledelsesuddannelse på minimum diplomniveau
- at medarbejdere med ledelsesopgaver herunder koordinatore, som minimum gennemfører Den Grundlæggende Lederuddannelse og at lederaspiranter får tilbud om relevant før-lederuddannelse.

Grunduddannelser

Grunduddannelser målrettet den offentlige administration i kommuner og regioner skal være attraktive for både elever og studerende og for aftagerne. Uddannelserne skal derfor løbende revideres og behovet for nye uddannelser skal løbende vurderes for at

sikre, at der er et relevant og dækkende udbud af grunduddannelser målrettet HK Kommunals dækningsområde.

Alle skal kunne komme videre

Alle elever og studerende skal have mulighed for at fortsætte på næste trin i uddannelsessystemet. En elev på en kort erhvervsuddannelse skal have mulighed for at fortsætte på en lang erhvervsuddannelse. En elev på en lang erhvervsuddannelse skal kunne fortsætte på et erhvervsakademi- eller professionsbacheloruddannelse osv.

Uddannelser med internationalt udsyn

Udviklingen i den offentlige sektor er i høj grad inspireret af udviklingen i andre lande. Det gælder f.eks. digitaliseringen af den offentlige sektor, øget inddragelse af frivillige i opgaveløsningen.

Det skal afspejles i grunduddannelserne i form af internationalisering herunder at elever på erhvervsuddannelser og studerende på videregående uddannelser har gode muligheder for udlandsophold herunder praktikophold i udlandet.

Kvalitet i praktikken

Størstedelen af en erhvervsuddannelse foregår på en arbejdsplads. Og studerende på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser skal i praktik i 3 mdr. eller mere. Praktikkerne på de to uddannelsesniveauer har til dels forskelligt sigte, men for begge niveauer gælder, at praktikopholdet har afgørende betydning for uddannelsens kvalitet.

Uddannelsesansvarlige og elev-/praktikvejledere i kommuner og regioner skal derfor være godt rustet til vejlederopgaven – fagligt og personligt. Vejlederen bør have uddannelse på et niveau, der som minimum svarer til elevens eller den studerendes slutkompetenceniveau. Og alle uddannelsesansvarlige samt elev-/praktikvejledere bør have en vejlederuddannelse.

Derfor arbejder HK Kommunal for

- at der er et bredt og relevant udbud af attraktive grunduddannelser
- at alle elever og studerende har mulighed for at fortsætte til næste trin i uddannelsessystemet herunder at der er gode muligheder for en let overgang fra en erhvervsuddannelse til en videregående uddannelse
- at elever og studerende har gode muligheder for at tage praktik i udlandet og at flere udnytter de muligheder
- at alle uddannelsesansvarlige samt elev- og praktikvejledere har en praktikvejlederuddannelse

Erhvervsuddannelser

Erhvervsuddannelserne, herunder kontoruddannelsen med speciale (i offentlig administration, lægesekretær m.v.), tandklinikassistentuddannelsen etc., udgør en vigtig rekrutteringskanal til kommuner og regioner. Sådan vil det også være fremover, men

der er behov for at løfte kvaliteten i erhvervsuddannelserne og for løbende at revidere dem i overensstemmelse med aftagerbehov.

En stor del af eleverne i kommuner og regioner har en gymnasial ungdomsuddannelse eller anden uddannelse på et højere niveau end HG, når de får en elevplads. På de sundhedsadministrative uddannelser herunder lægesekretæruddannelsen er ca. 8 ud af 10 elever vokselever.

Derfor arbejder HK Kommunal for

- at de faglige udvalg har mulighed for at fastsætte adgangskrav for elever
- at kommuner og regioner har et højt niveau af elevansættelser inden for HK Kommunals dækningsområde

Erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser

Gennem det seneste tiår er der blevet ansat i tusindvis af akademikere i kommuner og regioner. En del af disse er overuddannede i forhold til den stilling, de er blevet ansat i. Men udviklingen afspejler de øgede krav til medarbejdernes kompetencer. Der er derfor behov for, at flere faglærte videreuddanner sig på et højere niveau, men der er også behov for grunduddannelser på erhvervsakademi- og professionsbachelorniveau som f.eks. administrationsbacheloruddannelsen, for at dække behovet.

Erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser er kendetegnet ved at være uddannelser på videregående niveau men med tæt praksistilknytning. HK Kommunal arbejder for at styrke sammenhængen mellem teori og praksis – mere praktik i uddannelserne er ikke nødvendigvis svaret, men sammenhængen bør sikres ved at tænke praksis i uddannelserne i form af case-arbejde, konkrete opgaver formuleret i praksisfeltet, gæsteundervisere fra kommuner og regioner m.v.

Derfor arbejder HK Kommunal for

- at dimittender fra erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser inden for en kort årrække udgør halvdelen af de nyansatte inden for HK Kommunals dækningsområde
- at praktikforløb på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser er rene uddannelsespraktikker og at de studerende dermed ikke indgår i normeringen og får SU og ikke løn under praktikken
- at HK Kommunal er repræsenteret i alle uddannelsesudvalg for erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser målrettet HK Kommunals dækningsområde
- at professionsbachelorere reelt sidestilles med akademiske bachelorer i forhold til muligheden for videreuddannelse på kandidat- og masteruddannelser

Efter- og videreuddannelser

Faglært eller dimittend betyder ikke færdiguddannet og kompetencebehovet i den offentlige administration kan ikke dækkes alene gennem grunduddannelser. Det er afgørende, at der inden for alle fagområder er et bredt og relevant udbud af efter- og videreuddannelser af høj kvalitet.

Efter- og videreuddannelsessystemet udgør en vigtig brik i det dobbelte uddannelsesløft fra ufaglært til faglært og fra faglært til videregående niveau. Og de, der allerede er på videregående niveau og f.eks. har en diplomuddannelse skal også have mulighed for at komme videre på masterniveau.

Efter- og videreuddannelse skal ses i et bredere perspektiv end den enkelte arbejdsplads – medarbejderne skal have kompetencegivende videreuddannelse til arbejdsmarkedet.

Organisatorisk kompetenceudvikling

Medarbejderne skal have individuelle rettigheder til efter- og videreuddannelse. Det gælder blandt andet retten til en individuel skriftlig udviklingsplan, muligheden for at søge støtte til kompetencegivende videreuddannelse fra kompetencefond/-pulje m.v.

HK Kommunal skal også arbejde med den strategiske kompetenceudvikling på arbejdspladserne i kommuner og regioner, hvor den individuelle udvikling spiller sammen med den organisatoriske.

Realkompetence og merit

Merit og anerkendelse af realkompetence er et væsentligt instrument for at understøtte et fleksibelt og dynamisk arbejdsmarked og i forhold til at styrke mobiliteten. Der skal derfor være bedre muligheder for at få anerkendt både formelle og uformelle kompetencer i forbindelse med videreuddannelse. Hensynet til den studerende og til uddannelsens kvalitet må til enhver tid veje tungere end hensynet til hierarki og institutionsstruktur i uddannelsesverdenen.

Derfor arbejder HK Kommunal for

- at efter- og videreuddannelser løbende revideres og udvikles i overensstemmelse med nye behov
- at de barrierer, der afholder medarbejdere fra at tage videreuddannelse, ryddes af vejen
- at alle medlemmer har en individuel skriftlig udviklingsplan senest ved udgangen af 2015
- at kommuner og regioner arbejder med strategisk kompetenceudvikling og at HK-klubberne inddrages i udformningen af strategien
- at relevant tidligere uddannelse og realkompetence anerkendes i større omfang

Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU)

Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) er ikke formelt kompetencegivende for medarbejdere, der har faglært eller højere niveau. Men ufaglærte kan opnå faglært niveau via AMU. AMU er derfor en vigtig hjørnesteen i det dobbelte uddannelsesløft og centralt i bestræbelserne på at løfte ufaglærte, der ikke har en videregående uddannelse inden for et andet fagområde, inden for HK Kommunals overenskomstområde til faglært niveau.

Den Grundlæggende Lederuddannelse er en arbejdsmarkedsuddannelse og i mange tilfælde et godt "start-tilbud" for lederaspiranter og medarbejdere med ledelsesopgaver herunder koordinatore, for hvem en lederuddannelse på diplomniveau i første omgang ikke er relevant.

For medarbejdere med en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse kan AMU anvendes til at efteruddanne medarbejdere i konkrete funktioner og til konkrete opgaver. HK Kommunal vil dog ikke acceptere, at AMU træder i stedet for egentlig kompetencegivende videreuddannelse.

Derfor arbejder HK Kommunal for

- at ufaglærte inden for HK Kommunals overenskomstområde løftes til faglært niveau via arbejdsmarkedsuddannelserne
- at medarbejdere med ledelsesopgaver herunder koordinatore som minimum får tilbudt og gennemfører Den Grundlæggende Lederuddannelse

Akademi- og diplomuddannelser

Det øgede kompetencebehov nødvendiggør, at langt flere af medarbejderne i den offentlige administration videreuddanner sig på kompetencegivende uddannelser og opnår akademi- og diplomniveau.

Inklusive kommunomuddannelsen har 44 % af HK Kommunals medlemmer en uddannelse på akademiveau mens 12 % har en fuld diplomuddannelse. Det er for få. På mange af HK Kommunals fagområder vil akademiveauet i løbet af få år være det nye grundniveau og på nogle områder vil det være diplomniveau.

Derfor arbejder HK Kommunal for

- at uddannelser på akademi- og diplomniveau herunder enkeltmoduler indgår som en central del af uddannelsesplanlægningen i kommuner og regioner
- at der findes et relevant udbud af akademi- og diplomuddannelser af høj kvalitet og tæt på alle medlemmer

Uddannelse af ledere

God ledelse er afgørende for, at den offentlige sektor kan leve op til borgeres og virksomheders krav og forventninger. Og god ledelse er afgørende for, at medarbejderne kan trives på deres arbejdsplads og være produktive. Det stiller også krav til lederens kompetencer.

Derfor arbejder HK Kommunal for

- at alle ledere med personaleansvar gennemfører en ledelsesuddannelse på minimum diplomniveau
- at medarbejdere med ledelsesopgaver herunder koordinatorene som minimum gennemfører Den Grundlæggende Lederuddannelse
- at lederaspiranter får tilbudt relevant før-lederuddannelse evt. i form af Den Grundlæggende Lederuddannelse eller moduler på akademi- eller diplomuddannelsen i ledelse

Masteruddannelser

I takt med at flere opnår uddannelse på professionsbachelor- og diplomniveau bliver videreuddannelse på masterniveau relevant for flere.

Derfor arbejder HK Kommunal for

- at det bliver lige så selvfølgelig i kommuner og regioner, at videreuddanne medarbejdere på masterniveau som at ansætte en kandidatuddannet
- at professionshøjskolerne får ret til at udbyde masteruddannelser